

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Castellae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66469](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66469)

P R O V I N C I A

C A S T E L L A E .

CA S T E L L A E Prouincia in octodecim domicilia diuisa est: in ijs degunt Socij ad quingentos, in Domo Professa Vallisolettana octo, et triginta, in Collegio Vallisolettano septē, et triginta, in Domo Professa Burgēsi viginti quattuor, in Collegio Bellimarensi sexdecim, in Collegio Salmanticensi septuaginta, in Abulēsi quadraginta quattuor, in Segobiensi triginta sex, in Palentino octodecim, in Collegio Montis regalis vnus, & viginti, in Ouetensi quattuordecim, in Compostellano viginti quattuor, in Legionensi quattuor, et triginta, in Lucroniensi vnus, & triginta, in Onnatensi quindecim, in Pompeiopolitano nouem, in Numantino septemdecim, in Domo Probationis Medinensi quattuor, & triginta, par numerus in Domo Probationis Villagarsi. In Societate cooptati vnde viginti, Vita functi sex.

D O M V S P R O F E S S A V A L L I S O -
lettana.

IN Domo Vallisolettana hæc fere sunt. Femina quædam, nobilis viri concubina, nostrorum cohortatione turpem illam, & infamem vitam detestata est, vsque eo, vt Cænobio etiam se sacraret; quo in loco magna cū sanctitatis laude versatur. Vir autē ea mulieris
conuer-

conuersione commotus sese ad sacramenta frequentanda non sine hominum admiratione dedit. Sexdecim è nostris alij alijs temporibus in vicina oppida exierunt: quibus missionibus cum plurimi ad christianos mores, vitamq. impulsu sunt, tum deterrita à facinore mulier quaedam honesta, quæ ut alteri nuberet, mariti morte domum vacuam facere cogitabat.

COLLEGIVM BELLIMARENSE.

IN Collegio Bellimarenfi, propterea quod ex eo commodissimus in populos finitimos patet excursus Archiepiscopi Burgenfis liberalitate sexdecim aluntur è nostris: quorum id munus est, ut in vicina loca subinde excurrentes, populos ad omnes christiani officij partes erudiant. Itaque varijs anni temporibus missiones quindecim factæ sunt in centum, & octoginta oppida Burgenfis Archiepiscopatus. in quibus conciones habitæ quingentæ, confessiones auditæ numero quinque millium: tantaq. fuit hominum multitudo, qui à millibus passuum decem, duodecimq. ad conciones confluebant; ut cum vniuersos templum non caperet, in area concionari necesse fuerit. Christiana doctrina pueris tradita insigni cum hominum admiratione, & voluntate, sic, ut ipsi locorum Præfetti, ac Magistratus sua sponte ad supplicantium puerorum agmen semet ipsos aggregarent. In Oppidis quoque decem septem Rosarij, & Iuramenti Sodalitates institutæ, alijsq. in locis bene res christiana gesta. Templo nostro multa preciosa munera data sunt;

sunt; in his lampas argentea, cuius indicatura aureorum est centum, & septuaginta: quidam in templi ædificationem aureos mille testamento reliquit.

COLLEGIUM SALMANTICENSE

Salmanticae per Quadragesimam discipuli ter singulis hebdomadis nostro in templo coiungere; ijs unus è nostris aliquod ex sacris historijs exemplum exponere; inde ad verbera veniebatur. Ad hanc piam exercitationem ita multi ex Academia confluebant, ut Doctor quidam cum infrequentiam in Scholis miraretur, ad Collegium venerit exploratum, an omnes, qui desiderarentur, apud nos essent: cum autem omnia adolescentum referta reperisset, plurimum animo recreatus discessit. Ex discipulis, qui scholas nostras frequentant, octo sunt in Societatem admissi; in eo numero fuit Medinae Cæli Ducis fratris filius, adolescens virtutis, ac modestiæ singularis, de quo, cum is studiorum suorum cursum feliciter confecisset, omnia summa, & excelsa homines opinione præceperant. Mulier à turpitudine ad honestam vitam se recepit. Nobiles duo cum ab inimicijs, quas inter se gerebant, ad pacem, & benevolentiam mutuam traducti essent, nostris postea, quod pacificatores fuissent, gratias egerunt. Inuitatur nostri frequenter in pagos vicinos, ut populos christianis præceptis informet: ac nobilis quidam vir bonam vltro pecuniæ summam nostris obtulit, quam in pauperes, egenesq. erogarent.

COL-

COLLEGIUM ABVLENSE, ET
Segobienſe.

IN Collegio Abulenſi, & Segobienſi duæ ſunt B. Mariæ Virginis nomine, cuius in fide ſunt, Sodalitates inſtitutæ: quarum ſodales pietate, doctrinaq. longe ſcholasticos ceteros antecedunt. Sodalium virtutis ſtudium hoc anno multo magis incitatum eſt, promulgatis indulgentijs, quas Pontifex Max. huiusmodi ſodalitijs conceſſit: multorumq. cupiditas incenſa ſeſe ad eos aggregandi. Abulenſes vero ſodales per eam occaſionem, etiam totius vitæ crimina generali confeſſione eluerunt. Vtriuſq. porro Collegij templum magnū hoc anno cœpit incrementum: Segobienſis enim fundamenta iacta ſunt; primumq. lapidem cū ſolemni cærimonia, & apparatu P. Prouincialis poſuit, Capitulo, et Magiſtratu vniuerſo inſpectante: Tēplū autē Abulenſe multis, & precioſis donis eſt auctum: crux enim ex argento, caſulæq. tres damasceno ſerico confeſtæ ſunt, aræq. veſtis textili argento, opere phrigio centum, & quinquaginta aureorum precio; quam pecuniam matrona nobilis, ac de ſocietate optime merita erogauit. Aliæ duæ matronæ aræ fascias, ſiue frontalia totidē, operis eiufdē dedere, quarū alterius aureorū quadraginta, alterius centū æſtimatio eſt. Quædā etiā vaſculū vaporariū ſuffimēti cauſſa aureis quadraginta comparauit. Aliæ præterea multæ eleemoſinæ ſunt collatæ. Ex hiſce Collegijs binæ factæ ſunt in Oppida vicina miſſiones, nec fruſtra; crimina enim expiarunt, Chriſtiq. corpus ſuſcepere ita multi, vt eorum frequentia ſacroſanctam hebdomadam referret.

COL.

COLLEGIUM PALENTINUM,
& Montisregalis.

Collegij Montisregalis scholæ discipulis circiter mille frequentatur: inter eos hoc anno institutum est, ut catechismi explicationi, quæ singulis diebus festis in Pagis suburbanis haberi solet, omnes intersint. itaque diebus festis uniuersi in nostro Collegio conueniunt; inde bifariam diuisi, longo agmine in Pagos, qui ab vrbe absunt passibus plurimum quingentis, supplicium more procedunt: atq. sic fit, ut non ipsi modo adolescentes, sed alij etiam complures eorum incitati exemplo christianæ religionis capita ediscant. Eadem Palentinorum discipulorum virtus est, qui etiã bis in hebdomada flagris sese diuerberant. Palentiæ præterea nonnullæ æris restitutiones factæ sunt; ex his vna ducetorum aureorum: Mulieres aliquot moribus meretricijs nostrorum verbis vitam honestã exorsæ sunt: Exercitijs spiritualibus tum alij, tum Equites primarij duo vacarunt. Ex his Collegijs aliquot in vicina loca de more sunt dimissi; quorum concionibus plurimi ad scelerum penitentiam inducti, ac dissidentes pacificatione missione autem, quæ ex Collegio Montisregalis facta est, amplius duodecim millia rosariorum distributa sunt, Iuramentiq. Sodalitium institutum.

COLLEGIUM OVETENSE, ET COM-
postellanum.

ET Collegij Ouetensis fructus positus fere totus est in missionibus: ac præter eas, quæ diebus festis singulis fieri consueuerunt, quinque susceptæ sunt mensium triu spatio.

spatio. In ijs cōciones, christianæq. doctrinæ scholæ alternis diebus habebātur; reliquū vero tēpus in audientis confessionibus ponebatur: quarū ea fuit frequētia, utcum ab hora prima ad vesperam, vsq. opera ijs daretur; omnibus tamen satisfieri non posset. itaque multi à gravissimis sceleribus sunt erepti. Quidam cum dicatam Deo virginem fraude à monasterio extraxisset, atque in matrimonium duxisset; nostris agentibus, incestum matrimonium rupit, ac mulier monasterio reddita est. Alius vir nobilis, ac potens marito restituit uxorem, quam propria repudiata, annum iam septimum nefario matrimonio retinebat. Duo item alij nobiles parētibus reddidere filias, quas per vim raptas nuptijs sibi adiunxerant.

Vberrimus quoq. fructus ille fuit, qui in Collegio Compostellano ex missione in oppida Comitū de Altamira perceptus est. plurimi enim confessionis sacramento expiati: cumq. ipsorum Comitum liberalitate, magnam vim rosariorum nostri comparassent, quæ dividerent ijs, qui ad confessionem accederent; facta summa, rosariorum triginta millia distributa esse repererunt.

COLLEGIVM LEGIONENSE, ET
Numantinum.

IN Collegio Legionensi ad Humanitatis, & Casuum conscientiaē scholas, Philosophiæ curriculum hoc anno accessit: scholæq. omnes magna auditorum frequentia celebrantur. Eiusdem etiam Collegij annum vectigal, quod aureorum mille fuit, aureis ducentis

cenis ab Episcopo fundatore est auctum. alia matrona nobilis aureos centum donauit. Eadem Collegio Numantino facta accessio est: Episcopus enim Osmentis ad situm scholarum coemendum aureos dedit sexcentos: tantumdem ciuitas ad templum ædificandum attribuit. Neque vero res spiritualis iacuit: magni enim ad nostros confessionis gratia concursus fiunt; vsque adeo vt socij Numantini auxilium à P. Prouinciali petere sint coacti, propterea quod Sacerdotes quattuordecim multitudini, quæ conflueret, satisfacere non possent.

COLLEGIUM POMPEIOPOLITANUM.

Collegium Pompeiopolitanum Latissimam hoc Anno frugem animorum effudit: anni autem consequentes meliore etiam in spe sunt. qui enim initio eius Collegij foundationem impediabant, ij ab incepto destiterunt, Regis nimirum denunciatione, qui, vt nostri ea in vrbe sedem haberent, omnino voluit, eorumq. patrocinium, & causam senatui diligentissime commendauit: itaque ea fuit hoc anno messis, qualem ex nouo agro nunquam ausi essemus sperare. Conciones tum in vrbe ad senatum, Proregem, sacrasq. virgines, tum in duobus castris ad milites præsidarios habitæ; præter eas adhortationes, quæ post catechismi explicationem ad circumfusam multitudinem in compitis haberi solent. Eadem per Quadragesimam in carcere, publicisq. valetudinarijs præstita sunt. Multi spiritualibus exercitijs instituti; ex eo numero

Sacer-

Sacerdotes aliquot fuere : vnus etiam Sacerdos eam ipsam ob causam à leucis viginti contendit. Cum inter viros ecclesiasticos dissensio orta esset, ac iurgia quædam extitissent ; vnus è nostris omnes controuersias composuit, eumq. qui fecerat iniuriam, vt palam veniam peteret, induxit. Quidam cum filium, & vxorem interficere deliberasset, casuque in unum è nostris Sacerdotem incidisset, repente eo viso, toto corpore commoueri cœpit, cuius subitæ perturbationis causam cū Pater quæreret, ille rem totam aperit; criminaq. confessus à meditato scelere destitit. Alij duo, Sacerdotis eiusdem opera, à nefaria inimicis nocendi voluntate sunt auocati. Idem agri cuiusdam confessionē excepit, qui cum annis septem eo sacramēto se abstinuisset, facta tunc magno cum dolore confessione, die in sequenti vita decessit. Excurritur quoque in vicina Oppida, quorum vnus cum odijs, & inimicitijs arderet; vno de nostris auctore, atque agente pacatum est. idem mensium duorum spatio concionatus, tantos motus animis attulit, vt vix Sacerdotes nouem confessionibus audiendis sufficerent.

P R O-